

تحلیل شاخص‌ها و واحدهای معنایی ارکان چرخه PDCA سیستم مدیریت

محیط زیست (EMS) در شرکت‌های کشت و صنعت ایران

آزاده خدابخش^۱، حمید موحد محمدی^۲، احمد رضوانفر^۱ و امیر علم بیگی^۲

۱- دکتری ترویج کشاورزی و مدیر بخش مطالعات اجتماعی و نظام بهره‌برداری شرکت مهندسیین مشاور آب خاک تهران
(azadekhodabakhshi@gmail.com)

۲- استاد دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران

۳- استادیار دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران

چکیده

هدف تحقیق حاضر، شناسایی مهم‌ترین شاخص‌ها و واحدهای معنایی تشکیل دهنده چهار مرحله اصلی طراحی، اجرا، نظارت و بهبود مستمر چرخه (PDCA) نظام مدیریت محیط زیست (EMS) در واحدهای زراعی شرکت‌های کشت و صنعت ایران بود. روش تحقیق حاضر اکتشافی است. جامعه آماری آن شامل مدیران اجرایی شرکت‌های کشت و صنعت ایران بود که با استفاده از روش نمونه‌گیری غیراحتمالی گلوله برفی، با ۱۸ تن از مدیران اجرایی مصاحبه صورت پذیرفت. ابزار گردآوری داده‌ها مصاحبه نیمه‌ساختاریافته و مشاهده مشارکتی بود. تجزیه و تحلیل داده‌های توصیفی با نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۰ و تحلیل محتوا با استفاده از نرم‌افزار کیفی MAXQDA نسخه ۱۸ صورت پذیرفت. یافته‌ها نشان داد که چهار مضمون اصلی شامل طراحی، اجرا، نظارت و بازبینی و بهبود مستمر نظام مدیریت محیط زیست در شرکت‌های کشت و صنعت دارای شاخص‌ها و واحدهایی هستند که به ترتیب مضمون «طراحی» با فراوانی ۶۲۹ و با ۱۳ شاخص، مضمون «اجرا» با فراوانی ۲۴۱ و مشتمل بر چهار شاخص، مضمون «نظارت و بازبینی» با فراوانی ۲۸ و یک شاخص اصلی و مضمون «بهبود مستمر» با فراوانی ۲۴ و یک شاخص به ترتیب بیش‌ترین فراوانی را داشتند.

واژه‌های کلیدی: سیستم مدیریت محیط زیست، کنشگران کلیدی، شرکت‌های کشت و صنعت